

Anonimizált változat

Fordítás

C-202/24 – 1

C-202/24. sz. [Alchaster]ⁱ ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. március 14.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Supreme Court (Írország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. március 7.

Felperes:

Minister for Justice and Equality

Alperes:

MA

SUPREME COURT (LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG, ÍRORSZÁG)

[omissis]

**AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 267. CIKKE
ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA ELÉ TERJESZTENDŐ
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM
TÁRGYÁBAN**

[omissis]

A MINISTER FOR JUSTICE

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

FELPERES**ÉS****MA****ALPERES KÖZÖTT**

**A SZERZŐDÉS 267. CIKKE ALAPJÁN
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGÁHOZ INTÉZETT
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEMRŐL SZÓLÓ,
2024. MÁRCIUS 7-I VÉGGZÉS**

Az alperesnek [omissis] a High Court (felsőbbíróság, Írország) 2022. október 24-én hozott ítélete [omissis], valamint [az ugyanazon a napon] [omissis] és 2022. november 7-én hozott végzés elleni fellebbezés engedélyezése iránti kérelme, amely határozatok szerint az alperest át kell adni Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának és megtagadták [omissis] a Court of Appealhez (fellebbviteli bíróság, Írország) való fellebbezés engedélyezését, valamint az említett ítélet és végzések hatályon kívül helyezéséről szóló végzés ellen benyújtott kérelme, miután 2023. október 3-án tárgyalásra került sor a jelen bíróság előtt.

Következőképpen, és e bíróság a fellebbezés engedélyezéséről szóló, 2023. január 17-i határozatának, az említett fellebbezésnek, a High Court (felsőbbíróság) említett ítéletének és végzéseinek, az abban hivatkozott iratok és az érintett felek nevében benyújtott írásbeli beadványok megismerését, valamint [omissis] [a felek jogi képviselőinek] meghallgatását követően

[omissis]

A bíróság pedig, mivel meggyőződött arról, hogy a jelen eljárás eldöntéséhez szükséges uniós jogi kérdés merül fel, amelyet előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bírósága elé kell terjeszteni

[omissis]

E bíróság számára továbbá úgy tűnik, hogy a jelen fellebbezésben a felek között felmerülő kérdésekben való döntéshozatal az uniós jog egyes rendelkezéseinek helyes értelmezésére, nevezetesen az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i kerethatározat (a továbbiakban: kerethatározat) és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 49. cikkének értelmezésére vonatkozó kérdéseket vet fel.

A BÍRÓSÁG ÜGY HATÁROZOTT, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján az az említett ítéletben és végzésben foglalt következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Amennyiben a 2020. december 30-i kereskedelmi és együttműködési megállapodás (amely a 2002. június 13-i kerethatározatnak a személyeknek az európai elfogatóparancs szerinti átadására vonatkozó rendelkezéseit foglalja magában) szerint az átadást a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás folytatása céljából kérik, és az érintett személy azért nem egyezik bele ezen átadásba, mert az állítja, hogy az az emberi jogok európai egyezménye (EJEE) 7. cikkének és az Európai Unió Alapjogi Chartája 49. cikke (2) bekezdésének¹ megsértését jelentené, mivel a fenti jogalkotási intézkedést oly módon hozták meg, hogy azzal megváltozott a büntetésnek a büntetés-végrehajtási intézetben letöltendő hányada és megváltoztak a feltételes szabadságra bocsátás feltételei, és ezen intézkedést azon állítólagos bűncselekmény időpontját követően hozták meg, amely tekintetében az érintett személy átadását kérik, valamint a következő megfontolások érvényesek:

- i. A megkereső állam (jelen ügyben az Egyesült Királyság) az EJEE részes fele, és az egyezményt az 1998. évi emberi jogi törvény értelmében nemzeti jogában is végrehajtotta;
- ii. A szóban forgó intézkedéseknek olyan fogvatartottakra történő alkalmazását, akik esetében a bíróság által kiszabott büntetés letöltése már folyamatban van, az Egyesült Királyság bíróságai (köztük a Supreme Court of the United Kingdom [az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága]) az Egyezménnyel összeegyeztethetőnek ítélték;
- iii. Továbbra is bárki, így átadása esetén az érintett személy számára is nyitva áll, hogy kérelmet nyújtson be az Emberi Jogok Európai Bíróságához;
- iv. Nincs alapja annak a megállapításnak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának bármely határozatát a megkereső állam ne hajtáná végre;
- v. Ennek megfelelően a bíróság meggyőződött arról, hogy nem bizonyították be, hogy az átadás az Egyezmény 7. cikke vagy az alkotmány megsértésének veszélyével jár;
- vi. Semmi nem utal arra, hogy az átadás ellentétes lenne a Charta 19. cikkével;
- vii. A Charta 49. cikke nem vonatkozik a tárgyalásra vagy az elítéléshez vezető eljárásra;

¹ Ford. megj.: Úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság inkább a Charta 49. cikke (1) bekezdésének második mondatára kíván hivatkozni.

viii. Nem hivatkoztak arra, hogy okkal feltételezhető, hogy érzékelhető különbség lenne az Egyezmény 7. cikkének és a Charta 49. cikkének alkalmazása között.

Megalapozottan állapíthatja-e meg az a bíróság, amelynek határozatai ellen az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, a Charta 52. cikkének (3) bekezdésére és a tagállamok és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerint az európai elfogatóparancsra vonatkozó rendelkezéseket érvényesítő személyek közötti bizalmi kötelezettségre tekintettel, hogy a keresett személy nem bizonyította annak valós veszélyét, hogy átadása sérti a Charta 49. cikkének (2) bekezdését, vagy e bíróságnak további vizsgálatot kell-e lefolytatnia, és ha igen, milyen jellegű és terjedelmű ez a vizsgálat?

A BÍRÓSÁG TOVÁBBÁ ELRENDELI a jelen fellebbezés tárgyalásának felfüggesztését az Európai Unió Bíróságának az említett kérdésre vonatkozó előzetes döntésének meghozataláig, vagy amíg az ügyben újabb végzést nem hoznak.

[omissis]

[omissis]

A SUPREME COURT (LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG)

[omissis]

**A MÓDOSÍTOTT EUROPEAN ARREST WARRANT ACT 2003
(AZ EURÓPAI ELFOGATÓPARANCSRÓL SZÓLÓ 2003. ÉVI
TÖRVÉNY) TÁRGYÁBAN,**

VALAMINT

MA ÜGYÉBEN

A MINISTER FOR JUSTICE

FELPERES

ÉS

MA

ALPERES KÖZÖTT

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

- 1 A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) 2024. március 7-én hozott ítéletében ([2024] IESC 9) ügy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjeszt az Európai Unió Bírósága elé, amely az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i kerethatározat (a továbbiakban: kerethatározat) és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 49. cikkének értelmezésével kapcsolatban merült fel.
- 2 A kérelem MA-nak (a továbbiakban: fellebbező) az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága között létrejött 2020. december 30-i kereskedelmi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: kereskedelmi és együttműködési megállapodás) alapján kiadott elfogatóparancs szerint az Egyesült Királyságnak történő átadására irányuló kérelemből ered.
- 3 A kereskedelmi és együttműködés megállapodás szabályozza az Egyesült Királyság és az Európai Közösség közötti kapcsolatokat, és – különösen a jelen fellebbezés szempontjából – az európai elfogatóparancs akkoriban hatályos rendszerének folytatásáról rendelkezik. A kereskedelmi és együttműködés megállapodás 3. részének VII. címét a Withdrawal of the United Kingdom from the European Union (Consequential Provisions) Act 2019 (az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból történő kilépéséről [Végrehajtási rendelkezések] szóló 2019. évi törvény) 98. cikke alapján kiadott elfogatóparancsok tekintetében kell alkalmazni. A VII. cím előírja, hogy az Egyesült Királyság és az Európai Unió között az átmeneti időszak 2020. december 31-i végét követően a személyek átadása tekintetében az átadásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Ezek a rendelkezések megegyeznek a kerethatározatban előírt, kiadásra vonatkozó rendelkezésekkel.
- 4 A kereskedelmi és együttműködés megállapodás 3. részének VII. címét az European Arrest Warrant (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) Act 2012 (az európai elfogatóparancsról [Alkalmazás harmadik országokra és módosítás] és a kiadásról [Módosítás] szóló 2012. évi törvény) 2. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott European Arrest Warrant (Application to Third Countries) (United Kingdom) Order 2020 (az európai elfogatóparancsról szóló törvényen alapuló 2020. évi rendelet [Alkalmazás harmadik országokra] [Egyesült Királyság]) (S.I. 720, 2020) ültette át Írország nemzeti jogába.
- 5 A kerethatározat rendelkezései alapján a külügyi és külgazdasági miniszter az európai elfogatóparancs rendszerének nem uniós országok tekintetében történő alkalmazása céljából harmadik államot jelölhet ki. A Bíróság határozatát követően, valamint a 2021. évi S.I. 150. sz. rendelettel Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságát az európai elfogatóparancs rendszerének alkalmazása szempontjából kibocsátó államként és tagállamként jelölték ki.

- 6 Ennek megfelelően a belső jogszabályok és a kerethatározat alkalmazásában az Egyesült Királyságot úgy kell tekinteni, mintha az európai elfogatóparancs rendszerének alkalmazása szempontjából tagállam lenne, így az ezen állam által kiadott parancs alapján történő átadás iránti kérelmet a 2003. évi törvény és a kerethatározat alapján kell elbírálni.
- 7 A javaslat szerint a felperest terrorista bűncselekményekkel vádolják, és amennyiben elítélik és vele szemben szabadságvesztés-büntetést szabnak ki, a feltételes szabadságra bocsátásra való jogosultságát a szóban forgó bűncselekmények állítólagos elkövetését követően, 2021-ben elfogadott egyesült királysági jogszabály fogja szabályozni.
- 8 A District Judge of the Magistrates' Courts of Northern Ireland (Észak-Írország általános hatáskörű elsőfokú bíróságának körzeti bírója) 2021. november 26-án négy elfogatóparancsot adott ki négy bűncselekmény tekintetében: a tiltott szervezetben való tagság bűncselekménye; a terrorcselekmények elkövetésében érintett szervezet tevékenységének irányítása bűncselekménye; a terrorcselekmények elkövetésében érintett szervezet tevékenységének irányítására irányuló összeesküvés bűncselekménye; valamint a terrorcselekmények elkövetésére irányuló előkészület bűncselekménye. Az egyesült királyságbeli uniós átadási parancs meghatározza a bűncselekményekért kiszabható szabadságvesztés maximális tartamát. Az elsőként említett bűncselekmény tekintetében vádemelést követő elítélés esetén legfeljebb 10 évig terjedő szabadságvesztés, a fennmaradó három bűncselekmény tekintetében pedig vádemelést követő elítélés esetén pedig életfogytig tartó szabadságvesztés szabható ki. A bűncselekményeket állítólag 2020. július 18. és 2020. július 20. között követték el.
- 9 A feltételes szabadságra bocsátás lehetővé tevő rendszert érintő jogszabályi változások a Terrorist Offenders (Restriction of Early Release) Act 2020 (a terrorista bűncselekmények elkövetőiről szóló 2020. évi törvény [a korai szabadlábra helyezés korlátozása]) és a Criminal Justice (Northern Ireland) Order 2008 (a büntető igazságszolgáltatásról szóló 2008. évi [észak-írországi] rendelet) a Counter Terrorism and Sentencing Act 2021 (a terrorizmus elleni küzdelemről és a kapcsolódó büntetések kiszabásáról szóló 2021. évi törvény) 30. cikke által beillesztett 20A. cikkén alapulnak. Ezek a változások Észak-Írország tekintetében 2021. április 30-tól léptek hatályba. A változások eredményeként az egyes terrorizmus jellegű bűncselekmények miatt elítélt személy a büntetése fele részének letöltésekor már nem jogosult automatikusan feltételes szabadságra bocsátásra, hanem legalább a büntetés kétharmadát le kell töltenie, mielőtt engedélyezhető a feltételes szabadságra bocsátás. Továbbá – a korábbi rendszerrel ellentétben – a feltételes szabadlábra bocsátást először a pártfogó felügyelőknek kell jóváhagyniuk.
- 10 A fellebbező azzal érvel, hogy az átadás összeegyeztethetetlen az Egyezmény 7. cikke szerinti jogaival. A 7. cikk előírja:

- „1. Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a hazai vagy nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni.
2. Ez a Cikk nem zárja ki valamely személy bíróság elé állítását és megbüntetését olyan cselekmény vagy mulasztás miatt, amely elkövetése idején a civilizált nemzetek által elismert általános jogelvek szerint bűncselekmény volt.”
- 11 Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJE) elutasította azt a felvetést, hogy a büntetés elengedésére vagy a korai szabadlábra helyezésre vonatkozó rendszerek visszamenőleges módosítása sérti a 7. cikket, mivel az ilyen intézkedések nem képezik a cikk értelmében vett „büntetés” részét. A *Hogben kontra Egyesült Királyság* 11653/85. sz. kérelem) és az *Uttley kontra Egyesült Királyság* 36946/03. sz. kérelem) ügyben hozott határozat szemlélteti ezt a megközelítést. E két ügyben nem állapították meg a 7. cikk megsértését, annak ellenére, hogy a feltételes szabadságra bocsátásra való jogosultságra vonatkozó korlátozások bevezetése visszamenőlegesen meghosszabbította a felperesek fogva tartási idejét. Az intézkedéseket inkább olyan büntetés végrehajtásának minősítették, amely nem tekinthető eredendően súlyosnak, mivel jellegüket és céljukat tekintve továbbra is a korai szabadlábra helyezés elősegítésére irányultak. Erre a következtetésre jutott a *Kafkaris kontra Ciprus* ügyben hozott ítélet 21906/04. sz. kérelem, [2009] 49 E.H.R.R.R. 35.)
- 12 Az EJE ezt követően olyan ítéletet hozott, amely a fellebbező szerint eltérő megközelítést szemléltet. A *Del Río Prada kontra Spanyolország* ügyben hozott ítéletben (42750/09. sz. kérelem, 2014, 65 E.H.R.R.R. 37) az EJE megállapította, hogy a „büntetésnek” minősülő intézkedés és annak „végrehajtására” vonatkozó intézkedés közötti különbségtétel nem mindig egyértelmű (85. pont), és elismerte, hogy a büntetés végrehajtása során hozott intézkedések befolyásolhatják a büntetés terjedelmét (90. pont). A fellebbező állítása szerint tehát a *Del Río Prada* ügyben hozott ítélet az EJE-nek a 7. cikk alkalmazásával kapcsolatos, korábbi ítélkezési gyakorlatához képest rugalmasabb megközelítéséről tanúskodott. A fellebbező azzal érvel, hogy a büntetés kiszabás és feltételes szabadságra bocsátás Észak-Írországon jelenleg alkalmazott új rendszerének gyakorlati hatásaként növekedett a börtönben töltött idő, így az érintett személy lényegében súlyosabb büntetésnek van kitéve ahhoz a büntetéshez képest, amelyet a vonatkozó bűncselekmény állítólagos elkövetésekor szabhattak volna ki. A fellebbező továbbá azzal érvel, hogy a feltételes szabadságra bocsátás időtartamának meghatározásával kapcsolatos feladatok egy részének az eljáró bíróról a pártfogó felügyelőkre történő átruházása a büntetés „lényegének” vagy „terjedelmének” (a *Del Río Prada* ügyben használt kifejezés) alapvető megváltoztatását jelenti.
- 13 A jelen fellebbezésben vitatott, hogy a *Del Río Prada* ügyben hozott határozat módosítja-e és ha igen, milyen mértékben az EJE korábbi ítélkezési gyakorlatát,

az alperes pedig azzal érvel, hogy az elvek nem változtak. Az alperes különösen az Abedin kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítéletre (54026/16. sz. kérelem, 2021, 72 E.H.R.R. SE6) hivatkozik.

- 14 Az R kontra Morgan és társai ügyben a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szóban forgó egyesült királyságbeli jogszabályokat négy személy támadta meg, akiket a jogszabályi változtatások idején már elítéltek, és akik azzal érveltek, hogy az új jogszabályi rendszer velük szemben való alkalmazása azt jelenti, hogy szigorúbb büntetés vonatkozik rájuk, és hogy jogosan számíthattak arra, hogy a bűncselekmény elkövetésének vagy a büntetés kiszabásának időpontjában alkalmazandó rendszernek megfelelő elbánásban részesülnek.
- 15 A Court of Appeal of Northern Ireland (Észak-Írország fellebbviteli bírósága, Egyesült Királyság) úgy ítélte meg, hogy tekintettel arra, hogy a fellebbezőket a változások idején már elítélték a régi rendszer alapján, az új törvény alkalmazása azt jelentette, hogy a büntetést visszamenőleges hatállyal szabták ki, ami az eljáró bíró által kiszabott büntetés módosításával vagy újradefiniálásával járt, és ezért ellentétes az Egyezmény 7. cikkével: [2021] NICA 67. A bíróság megállapította az összeegyeztethetlenséget, az Egyezménynek az észak-írországi jogszabályok alkalmazásával és hatásával kapcsolatos szerepére tekintettel a bíróság azonban elutasította, hogy a módosító jogszabály érvénytelenségét vagy végrehajthatatlanságát kimondó intézkedést hozzon.
- 16 A Supreme Court of the United Kingdom (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) engedélyezte a Court of Appeal of Northern Ireland (Észak-Írország fellebbviteli bírósága) ítélete elleni fellebbezést, és 2023. április 19-én hozott ítéletében helyt adott az igazságügyi miniszter fellebbezésének, és hatályon kívül helyezte az összeegyeztethetlenséget kimondó határozatot. A bíróság megállapította, hogy a terrorizmus elleni küzdelemről és a kapcsolódó büntetések kiszabásáról szóló 2021. évi törvény 30. cikkének visszamenőleges alkalmazása nem összeegyeztethetetlen az Egyezmény 5. és 7. cikkével: (Morgan és társai kontra Ministry of Justice (Észak-Írország) [2023] UKSC 14; 2023 2 W.L.R. 905. 905.
- 17 Az UK Supreme Court (az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága) [omissis] úgy ítélte meg, hogy visszamenőleg nem nőtt a büntetés mértéke, és ami megváltozott, az *„az alperesekre jogszerűen kiszabott, határozott időtartamú szabadságvesztés-büntetések végrehajtásának módja”* (116. pont). Következésképpen a jogszabályi változtatások nem tartoznak a „jognak” a 7. cikk szerinti fogalmának hatálya alá 117. pont), és nem sértették meg az előreláthatóság követelményét is magában foglaló, 5. cikk szerinti követelményeket (128–129. pont).
- 18 Összefoglalva az UK Supreme Court (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) a következőket mondta ki a 114. pontban:

„Az intézkedések jellegét tekintve arra irányultak, hogy az elítélt terrorista feltételes szabadlábra helyezése lehetőségének korlátozásával megváltoztatták a határozott időtartamú szabadságvesztés-büntetések végrehajtásának módját. A 2021. évi törvény 30. cikke és a 2008. évi rendelet 20A. cikke által bevezetett változások jellegüket és céljukat tekintve nem arra irányultak, hogy meghosszabbítsák az alperesekkel szemben kiszabott határozott időtartamú szabadságvesztés-büntetések időtartamát. Az e büntetések időtartama semmilyen értelemben nem nőtt.”

- 19 [omissis] [Az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága nevében az ítéletet megszövegező bíró] megjegyezte, hogy a Del Rio Prada ítéletben az EJEB azt mondta ki, hogy az intézkedés súlyossága önmagában nem döntő, és mivel az intézkedés jellegét és célját tekintve a korai szabadlábra helyezés engedélyezésére irányult, nem tekinthető eleve súlyosnak. Megjegyezte továbbá, hogy a büntetés végrehajtását érintő változás nem tartozik a 7. cikk hatálya alá, sokkal inkább a szerződő államok szabadon határozhatják meg saját büntetőpolitikájukat az ilyen változások tekintetében, és így a miniszter fellebbezésének helyt adtak.
- 20 Egyértelmű, hogy Észak-Írországból a bíró részt vesz a büntetés azon részének meghatározásában, amelyet a feltételes szabadságra bocsátás előtt le kell tölteni. Ennek eredményeképpen a Morgan ügyekben magukat az elfogatóparancsokat közigazgatási határozattal kellett módosítani, és a Court of Appeal of Northern Ireland (Észak-Írország fellebbviteli bírósága) az új eljárásnak ezt az elemét a büntetés „megkérdőjelezésének” tekintette, aminek következtében megállapította az egyezmény megsértését.
- 21 Az UK Supreme Court (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) kimondta, hogy ebből nem következik, hogy a meggyengült funkció a büntetés megállapításához vezetett. A jelen fellebbezésben felhozott érv gyengébb, mint a Morgan ügyben felhozott érv, mivel a fellebbezőt nem ítélték el és nem szabtak ki vele szemben szabadságvesztés-büntetést, a feltételes szabadságra bocsátás rá alkalmazandó új rendszere pedig a jelenlegi rendszer lesz. Nem kerül sor a bírósági határozatba való visszamenőleges beavatkozásra.

A kerethatározat szerinti átadás iránti kérelemmel kapcsolatos helyes megközelítés

- 22 A kerethatározat szerinti átadás iránti kérelmet elbíráló bíróság kiindulópontja a megkeresett állam átadásra vonatkozó kötelezettsége és felelőssége, fenntartva azonban azt, hogy az alperes megtagadhatja az átadásba való beleegyezést azon az alapon, hogy az átadás valószínűleg sérti az Egyezményben foglalt jogait.
- 23 A megkereső állam az Egyezmény szerződő fele, az Egyezményt átültette a nemzeti jogába, a rendszer összeegyeztethetőségét az adott állam bíróságai megvizsgálták és megerősítették, és az EJEB-hez egyéni kérelemmel lehet fordulni. Az érvelés során nem merültek fel komoly kétségek azzal kapcsolatban, hogy amennyiben a fellebbezőt visszaküldik Észak-Írországba, rendelkezésére áll

az a jogorvoslati lehetőség, hogy egyéni kérelmet nyújtson be az EJEB-hez az Egyezmény helyes értelmezésével, valamint azzal kapcsolatban, hogy a büntetés kiszabás és a feltételes szabadságra bocsátásnak Észak-Írországra jelenleg alkalmazandó rendszere visszamenőleges hatályú büntetésnek minősülhet-e.

- 24 Az ír nemzeti jogból, az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi módosított törvényből és a kerethatározatból eredő, e bíróság és a Bíróság ítéletei által értelmezett követelmény fényében a fellebbező azon érvét, hogy az Észak-Írországnak való átadás sérti az Egyezményben biztosított jogait, sem a tények, sem az érdekében előadott érvek nem támasztják alá. Nemcsak, hogy nem állapítottak meg olyan rendszerhibát, amely az Egyezményben foglalt jogok valószínű és súlyos megsértésére utalna, amennyiben az átadást elrendelik, hanem az észak-írországi bíróságoknak és az UK Supreme Courtnak (Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) mint fellebbviteli bíróságnak a közelmúltbeli ítélkezési gyakorlata olyan jogrendszert mutat be, amelyben az Egyezményt határozottan és egyértelműen elfogadják és alkalmazzák. E bíróságnak az átadás iránti kérelemmel kapcsolatos megközelítése nem teszi lehetővé a visszatérésnek azon elemzés alapján történő megtagadását, hogy az UK Supreme Court (Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) Morgan ügyben hozott ítélete téves volt. A jelen ügy egyetlen körülménye sem sugallja azt, hogy a fellebbezőnek azon jogát, hogy az Egyezményre hivatkozzon, nem fogják teljes mértékben tiszteletben tartani és vizsgálni. A fellebbezőnek továbbá rendelkezésére áll az a jogorvoslati lehetőség, hogy a strasbourgi bírósághoz forduljon, amely a jogszabályi változásokat végleges jelleggel és hitelesen elemzi és mérlegeli.
- 25 E bíróság ezért elutasította azt az érvet, hogy az átadást az Egyezményben foglalt jogok vélt megsértése miatt a 37. cikk alapján meg kellene tagadni, és a fellebbezést ezen az alapon elutasították.

A Chartában foglalt jogokra vonatkozó kérdés

- 26 Nyilvánvaló azonban, hogy a jelen ügy összetettebb. E bíróság annak mérlegelése során, hogy helyt adjon-e az átadás iránti kérelemnek, egyértelműen az európai uniós jogot alkalmazza, ami miatt a Charta alkalmazandó, és ami ezért az Egyezmény 7. cikkével azonos megfogalmazású Charta 49. cikkében foglaltakat érintő kérdést vet fel. A kérdés arra irányul, hogy olyan körülmények között, amikor a megkeresett bíróság arra a megalapozott következtetésre jut, hogy sem az alkotmány, sem az Egyezmény nem írja elő az átadás megtagadását, az e következtetéshez vezető érvelés elegendő-e ahhoz, hogy a Chartának való megfelelésre vonatkozó érvet megfelelő módon vegyék figyelembe. Szükséges-e továbbá az, hogy a végrehajtó állam értékelje a terrorista bűncselekményekre vonatkozó új észak-írországi büntetés kiszabási rendszer Chartával való összeegyeztethetőségét?

- 27 A Charta 49. cikke megfelel az Egyezmény 7. cikkének, és ezért az 52. cikk (3) bekezdése alkalmazandó. Ennek megfelelően két kérdés merül fel:
- i. Bizonyította-e a megkeresett személy bizonyítékokkal vagy alátámasztotta-e érveléssel, hogy a Charta alapján esetlegesen érintett jogok hatálya eltér az Egyezmény által elismert, megállapított és az Egyezmény ítélkezési gyakorlatának tárgyát képező jogokétól?
 - ii. Talált-e a keresett személy az uniós jogban bármi olyasmit, ami arra utalhatna, hogy az uniós jog eltér az EJEB ítélkezési gyakorlata alapján jelenleg biztosított védelemtől?
- 28 A Bíróság megállapította, hogy a Charta 49. cikke megfelel az Egyezmény 7. cikkének, illetve azt veszi alapul. Ez egyértelmű a Rosneft ítéletben (C-72/15, 164-165. pont), a Mas és MB ítéletben (C-42/17, 54. pont) és a JI-ítéletben (C-634/18, 47. pont). Ezt a Peers és társai, *The EU Charter of Fundamental Rights: A Commentary* (második kiadás, Hart Publishing 2021) 52.111. pontjában és 192. lábjegyzetében is megállapították.
- 29 A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a kerethatározat 4a. cikkének szempontjából a 47. cikk és a 48. cikk (2) bekezdésének következményeit, valamint a büntetés vagy szankció kiszabása és a büntetés vagy szankció végrehajtása közötti különbségtétel az uniós jogban elfogadott megkülönböztetés, és a Bíróságnak a kerethatározat 4a. cikkével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatának fontos elemét képezi: Lásd például: az Ardic ítélet (C-571/17 PPU), amelyben a Bíróság megállapította, hogy a kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének az alkalmazásában a „határozatnak” az e rendelkezésben szereplő fogalma nem terjed ki a korábban kiszabott szabadságvesztés- -büntetés végrehajtására vagy alkalmazására vonatkozó határozatokra, kivéve, ha e határozatnak az a célja, hogy megváltoztassa az említett büntetés nemét vagy mértékét, vagy ezzel a hatással jár, és az említett határozatot meghozó hatóság e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezett. Lásd még a Tupikas ítéletet (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 78–80. pont) és a Zdziaszek ítéletet (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 85., 90. és 96. pont).
- 30 Ezt megerősítette a Bíróság az LU és PH egyesített ügyekben hozott újabb ítéletében (C-514/21 és C-515/21), amely a szabadságvesztés-büntetés felfüggesztésének visszavonására vonatkozott.
- 31 A Bíróság egyetlen ítélete sem vizsgálta azonban a Charta 49. cikkének a feltételes szabadságra bocsátásával kapcsolatos rendelkezések elítelt vagy azon személyek büntetését érintő változására vonatkozó következményeit, akiket az állítólagosan e változás előtt elkövetett bűncselekmények miatt helyeztek vád alá. Ez nem meglepő, mivel általában véve nem kiterjedtek azok a területek, amelyeken a tagállamok büntetőjoga az uniós jog alkalmazását vonja maga után.
- 32 Amennyiben MA-t ítélethozatal céljából átadnák az észak-írországi igazságszolgáltatásnak, a bírósági eljárás során nem merülne fel uniós jogi kérdés,

sőt, az ebben az országban folyamatban lévő büntetőeljárásban általánosságban nem merül fel uniós jogi kérdés, mivel a büntetőeljárás általában nem foglalkozik az európai jog alkalmazásával vagy végrehajtásával, noha természetesen egyedi esetekben ez előfordulhat. A Charta egyértelműen kijelenti, hogy „nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat” az Unió számára, más szóval nem terjeszti ki az Unió hatáskörét a büntetőügyekre. Ebből tehát az következik, hogy a Chartának, illetve a Charta szerinti jogoknak vagy jogérvényesítésnek nem lenne szerepe a jelen fellebbezés tárgyát képező nemzeti büntetőeljárásban.

- 33 A kérdés inkább az, hogy a megkeresett állam köteles-e, illetve hatáskörrel rendelkezik-e arra, hogy maga értékelje, hogy ez a megkeresett állam átadásra vonatkozó, Chartából eredő kötelezettségeinek megsértését jelentené-e olyan körülmények között, amikor azt állítják, hogy a megkereső államban büntetés kiszabásra vonatkozó, esetlegesen alkalmazandó rendelkezések összeegyeztethetetlenek a 49. cikkel, jóllehet e rendelkezések maguk nem tartoznak e cikk hatálya alá.
- 34 Az első elv és általános szabály továbbra is az, hogy a keresett személynek a kerethatározat szerinti átadása tekinthető főszabálynak, és a kölcsönös együttműködés és a bizalom fentebb vázolt elvéből ered.
- 35 A Bíróság általánosságban az európai elfogatóparancs rendszerét következetesen úgy értelmezte, hogy az megköveteli, hogy az átadásba bele nem egyező személynek indokolt és alapos okokat kell felhoznia annak feltételezéséhez, hogy a jogai megsértése valós veszélyének lenne kitéve. Azon ügyek, amelyekben a Bíróság a Charta szerinti jogokkal foglalkozott, többségében olyan ügyek voltak, amelyekben a keresett személyek azzal érveltek, hogy bizonyított, hogy a Charta 4. cikke értelmében embertelen vagy megalázó bánásmódnak vannak kitéve (lásd például: a C-354/20 PPU. és C-412/20 PPU. sz., L és P egyesített ügyek). Ennek az az oka, hogy a Charta 19. cikkének (2) bekezdése kifejezetten a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással kapcsolatos határozatokra vonatkozik, és kizárja a kitoloncolást, ha komolyan fennáll a halálra ítéletnek, a kínzásnak vagy embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek való alávetés veszélye.
- 36 Az uniós bíróságok mindezen ügyekben hangsúlyozták a vitathatóság magas küszöbét, és azt, hogy a megkeresett személynek bizonyítania kell a valós és jelentős kockázatot, amely több mint hipotetikus kockázat, és több mint az ilyen jogsértésnek való kitétség pusztja lehetősége.
- 37 Annak megállapításához, hogy a Bíróság szerint az uniós jog megsértését jelentené-e MA átadása, a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy az átadás MA Chartában foglalt jogainak megsértését jelentené. Az MA egyetlen Chartában foglalt joga sem sérülhet a büntetőeljárásban, ezért az a kérdés merül fel, hogy az átadásról szóló határozat a 19. cikkben foglaltaktól eltérő módon érinti-e a Chartában foglalt jogokat, és ha igen, akkor mi az a küszöbérték, amelynél a bíróságnak következtetést kell levonnia az érveléssel kapcsolatban.

- 38 A Charta 52. cikkének (3) bekezdéséhez fűzött magyarázatok egyértelműek a tekintetben, hogy a Chartában foglalt jogok „jelentése és hatálya” az Egyezmény szövegében, azonban az EJEB ítélkezési gyakorlatában is megtalálható. Mindazonáltal az uniós jog önálló jog, és a Bíróság mondja ki a végső szót a Chartában foglalt jogok értelmezését illetően. Ez a tényező – legalábbis elméleti szinten – azt jelenti, hogy a Bíróság máshogyan ítélné meg a Chartában foglalt tisztességes eljárásához való jogok jelentését és hatását, valamint azt, hogy a büntetés kiszabás Észak-Írországból működő új rendszere az átadásról szóló határozat szempontjából hogyan és miként elemezhető e jogokra való hivatkozással. Noha megjegyezhető, hogy a főtanácsnoki indítványokban felmerültek olyan javaslatok, amelyek szerint az 52. cikk (3) bekezdése lehetővé teszi a Bíróság számára, hogy a Charta rendelkezéseit az Egyezmény megfelelő értelmezett rendelkezéseitől eltérő és vitathatatlanul szigorúbb módon értelmezze, ez a megközelítés összeegyeztethetetlennek tűnik az 52. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal és e rendelkezés céljával, és azt maga a Bíróság sem fogadta el. E bíróság a Minister for Justice kontra Celmer ügyben hozott ítéletben ([2019] IESC 80, [2020] 1 I.L.R.M. 121) elutasította az alperes és az IHREC nevében előadott érvelés azon részét, miszerint a Charta szerinti jogok szélesebb körű védelmet élveznek az Egyezmény szerinti egyenértékű joghoz képest, és [omissis] [az ebben az ügyben eljáró elnöklő bírósági tag] úgy ítélte meg, hogy a Bíróság „egyértelműbb iránymutatására” lenne szükség az ilyen érvelés alátámasztásához (70. pont).
- 39 A Bíróság 2016 szeptemberében hozott Petruhin ítéletében (C-182/15), Litvánia legfelsőbb bírósága által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelemről határozva kimondta, hogy a kiadatási határozat elbírálásakor nem elegendő, hogy a tagállam pusztán azt állapítsa meg, hogy a megkereső állam részes fele az Egyezménynek, valamint megállapította, hogy a Charta 4. cikkére kell utalni (56. pont), és a megkeresett államnak meg kell „vizsgálnia, hogy a kiadatás nem fogja-e sérteni a Charta 19. cikkében foglalt jogokat” (60. pont). A Petruhin ítéletet a Bíróság a BY – Generalstaatsanwaltschaft Berlin ügyben (C-398/19) megerősítette. Ami ezen ügyben és a közelmúltbeli ügyekben felmerül, az a Charta említett cikkben említett körülményeken kívüli alkalmazásának kérdése.
- 40 Ebben az esetben tehát a kérdés azokra a követelményekre korlátozódik, amelyeket a végrehajtó igazságügyi hatóságnak alkalmaznia kellene a tisztességes eljárásához való jog minőségének, vagy másként fogalmazva a büntetőjogi szankciók tekintetében a jogszerűség elvének való megfelelés értékelése során, valamint arra, hogy fennáll-e e jogok megsértésének veszélye olyan körülmények között, amikor a Bíróság meggyőződött arról, hogy az átadást a már tárgyalt okokból sem az alkotmány, sem az Egyezmény nem zárja ki.

A kérdés és e bíróság következtetése:

- 41 E bíróság tisztában van azzal, hogy a Charta szerinti jogok jelentését és alkalmazását nem nemzeti intézkedésként kell értelmezni, hanem az uniós jogban önálló jelentéssel kell felruházni.
- 42 E bíróság az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése értelmében vett végső fokon eljáró bíróságnak minősül. A Bíróságnak a Consorzio Italian Management e Catania Multiservizi ügyben hozott ítéletben (C-561/19, EU:C:2021:799, 51. pont) e kötelezettség terjedelmével kapcsolatos döntésére tekintettel e bíróság nem állapíthatja meg, hogy a feltett kérdés annyira egyértelmű, hogy azzal kapcsolatban maga is könnyedén vonhatna le következtetéseket.
- 43 Tekintettel e bíróságnak az olyan esetben fennálló kötelezettségére, amely nem az „acte clair” körébe tartozik, és mivel e bíróság az uniós jogot belföldön értelmező végső fokon eljáró bíróság, arra a következtetésre jutottam, hogy ennek megfelelően az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtása szükséges. [omissis] [az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtásának általános megfelelőségére vonatkozó adatok].
- 44 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés a Charta által gyakorolt hatásra vonatkozik. A fellebbezőt, amennyiben visszaszállítják Észak-Írországra, és elítélik, nagy valószínűséggel olyan körülmények között fogják szabadságvesztés-büntetésre ítélni, amikor a szabadságvesztés végrehajtására és a börtönből való szabadulásra vonatkozó jogszabály – legalábbis szubjektív értelemben – szigorúbb szabályozás alá vonja, mint amely a bűncselekmény állítólagos elkövetésének időpontjában volt hatályban. Az új rendszer két változást hoz. Megnöveli azt az időtartamot, amíg az elítélt személy továbbra is fogva tartásban lesz, mielőtt kérelmezheti a korai szabadlábra helyezést, és további adminisztratív vagy diszkrecionális elemet ír elő a szabadlábra helyezés engedélyezése során, amelyet mostantól a pártfogói felügyeletnek kell jóváhagynia, ami korábban nem állt fenn külön feltételként.
- 45 Az eldöntendő kérdés arra vonatkozik, hogy amennyiben felhozzák azt az érvet, hogy a végrehajtó állam a Charta 49. cikke és az Egyezmény 7. cikke, valamint adott esetben saját nemzeti alkotmányának rendelkezései alapján nem adhat át adott személyt annak a megkereső államnak, amely maga is szerződő fele az Egyezménynek, azon az alapon, hogy az a jogszabályi változtatás, amelyet azt követően fogadtak el, hogy az érintett személy állítólag elkövette a bűncselekményt, a Charta 49. cikkével és az Egyezmény 7. cikkével ellentétes súlyosabb büntetést ír elő, és a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az átadás egyébként nem sérti az egyén Egyezményben foglalt jogait, mégis köteles külön értékelni (szükségszerűen az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztésével), hogy az átadás ellentétes-e a 49. cikkel.

- 46 A Bíróság soha nem határozta meg az e kérdések helyes megközelítését, és a strasbourgi bíróság ítélkezési gyakorlata sem ad egyértelmű választ.
- 47 Ezért e bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján kérdés [omissis] előterjesztését javasolja [omissis] [szó szerint megismétli a fenti előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő kérdést].

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM